

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 ianuarie 2016

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Cubis Alexandru Vasile, născut la 23 august 1968, originar din s. Mălăiești, r-nul Telenești, locuitor în mun. Chișinău, com. Trușeni, str. Mircea cel Bătrîn 21A,

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 28.08.2014– 04.05.2015;

- instanța de apel: 26.05.2015- 07.10.2015;

- instanța de recurs: 08.12.2015- 20.01.2016;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 mai 2015, Cubis Alexandru a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 155 Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 01 mai 2014, aproximativ ora 18.30, Cubis Alexandru aflîndu-se în drumul de lîngă casa de locuit situată în mun. Chișinău, com. Trușeni, str. Mircea cel Bătrîn 21, urmărind scopul amenințării cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale a lui Macari Tudor, cu intenție directă, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, motivul relațiilor ostile apărute între ei, 1-a amenințat pe acesta că îl va omorî prin împușcare, îndreptîndu-i în acest sens un pistol de model „Baikal-442”, calibru 9x185 mm spre cap în timp ce se afla la o distanță de cîțiva metri de el, existînd pericolul acestei amenințări datorită modului de exprimare a amenințării și a faptului deținerii de către Cubis Alexandru a unei arme, provocîndu-i părții vătămăte temere reală de a fi lipsită de viață.

3. Împotriva sentinței procurorul a declarat apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar conform art. 90 Cod penal, să se dispună executarea condiționată a pedepsei aplicate pe un termen de probă de 1 an.

În motivarea apelului s-a invocat că:

- nu a fost luat în considerație și s-a neglijat faptul că, în urma comiterii infracțiunii de către Cubis Alexandru au fost cauzate prejudicii nu doar părții vătămate Macari Tudor, ci și soției acestuia, Josan-Macari Natalia, iar faptele au avut loc chiar în fața copilului minor al cuplului, în loc public;

- în cadrul examinării cauzei, de către instanța de judecată au fost încălcate prevederile art. 53 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, nu a fost admisă anexarea raportului de constatare medico-legală prezentat de partea acuzării prin care s-a confirmat cauzarea vătămarilor corporale soției părții vătămate Josan-Macari Natalia în seara incidentului;

- potrivit declarațiilor părții vătămate acțiunile lui Cubis Alexandru au fost descrise detaliat, fiind menționate acțiunile concrete întreprinse de inculpat, precum și starea persoanelor prezente după plecarea acestuia;

- inculpatul a dat declarații cu privire la condițiile păstrării armei, referitor la relațiile cu partea vătămată, declarații care vin în contradicție cu cele ale soției sale, Lazur Mariana și urmau a fi apreciate critic;

- instanța de judecată urma să coroboreze toate probele acumulate la urmărirea penală și să emită o sentință de condamnare a inculpatului;

- la analiza probatoriului administrat judecătorul a hotărît să nu i-a în considerație nici procesele-verbale de ridicare și examinare a armei de la Cubis Alexandru, nici fotografiile care conțin imagini cu consecințele acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului, chiar dacă aceste probe au fost administrate legal, nu au fost apreciate în coroborare cu celelalte probe.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat, casată integral sentința atacată și pronunțată o nouă hotărîre prin care Cubis Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal la amendă în mărime de 250 (două sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 5000 (cinci mii) lei.

4.1. Instanța de apel în primul rînd a menționat că, instanța de fond a emis sentință de achitare în privința lui Cubis Alexandru, însă a constatat fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul și că fapta a fost săvîrșită de către inculpat, chestiuni care în cazul constatării duc la pronunțarea sentinței de condamnare (art. 385 alin. (1), pct. 1), 2) Cod procedură penală).

În al doilea rînd, Colegiul penal a constatat că, la 01 mai 2014, aproximativ ora 18.30, Cubis Alexandru aflîndu-se în drumul de lîngă casa de locuit, situată în mun. Chişinău, com. Truşeni, str. Mircea cel Bătrîn 21, urmărind scopul ameninţării cu omor şi cu vătămarea gravă a integrităţii corporale a lui Macari Tudor, cu intenţie directă, dîndu-şi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, motivul relaţiilor ostile apărute între ei, l-a ameninţat pe acesta că îl va omorî prin împuşcare, îndreptîndu-i în acest sens un pistol de model „Baikal-442”, calibru 9x185 mm spre cap în timp ce se afla la o distanţă de cîţiva metri de el, existînd pericolul acestei ameninţări datorită modului de exprimare a ameninţării şi a faptului deţinerii de către Cubis Alexandru a unei arme, provocîndu-i părţii vătămate temere reală de a fi lipsită de viaţă.

Necătînd la faptul că inculpatul vina nu a recunoscut-o, faptul comiterii acţiunilor infracţionale imputate lui este dovedit prin declaraţiile părţii vătămate, a martorilor Josanu-Macari Natalia, Lazur Mariana, precum şi materialele cauzei, inclusiv:

- procesul-verbal de ridicare din 22.05.2014 (f.d. 21);
- proces-verbal de examinare din 22.05.2014 (f.d. 22-23);
- proces-verbal de confruntare din 30.06.2014 (f.d. 37-38, 39-42, 43-45).

Colegiul penal a considerat că, instanţa de fond neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului de sub învinuirea adusă în baza art. 155 Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii, deoarece analizînd probele administrate în cursul urmăririi penale şi în cadrul cercetării judecătoreşti în instanţa de fond şi verificate în instanţa de apel, prin prisma pertinentei, concludentei, utilităţii şi veridicităţii, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a reţinut în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare şi anume art. 155 Cod penal - ameninţarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei ameninţări, menţionînd totodată că prin „ameninţare” se are în vedere acţiunea constituind o formă a violenţei psihice, care presupune efectuarea de către făptuitor a unui act de natură să inspire victimei temere, care o pune în situaţia de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrîngerii. Pentru a considera că, ameninţarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii are un caracter real este necesar ca ameninţarea să-i provoace victimei temere, nelinişte, panică, să o determine să nu-şi manifeste voinţa cum preconizase pînă la ameninţare.

Infracţiunea prevăzută de art. 155 Cod penal este o infracţiune formal-materială. Ea se consideră consumată din momentul apariţiei pericolului de a fi realizată ameninţarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

Latura subiectivă a infracţiunii prevăzute de art. 155 Cod penal se exprimă,

în vinovăție sub formă de intenție directă.

Prin urmare, instanța de apel a constatat în acțiunile inculpatului realizarea faptei prejudiciabile exprimată în acțiunea de amenințare cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale a părții vătămate Macari Tudor, Cubis Alexandru 1-a amenințat cu moartea prin împușcare, îndreptându-i în acest sens un pistol de model „Baikal-442” spre cap în timp ce se afla la o distanță de câțiva metri de el, acțiuni care au fost percepute de partea vătămată ca fiind reale, dînsul conștientizînd că este amenințat, acțiunile inculpatului i-au creat temere, care l-a pus în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrîngerii.

Colegiul penal a respins poziția inculpatului prin care nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, indicînd faptul că Macari Tudor i-a spus că o să găsească pe cineva și o să-i dea un glonț în cap, respectiv, și dînsul i-a spus că o să-l împuște, or, declarațiile inculpatului Cubis Alexandru în acest sens nu pot fi considerate ca fiind pertinente și concludente și nu pot fi apreciate prin coroborare cu alte mijloace de probă. Astfel, poziția inculpatului se combate prin declarațiile atît a părții vătămate, cît și a martorului Josanu-Macari Natalia care au indicat că, inculpatul a îndreptat pistolul către partea vătămată și l-a amenințat cu moartea.

Cu referire la solicitarea părții vătămate Macari Tudor din cadrul ședinței de judecată în instanța de fond privind anexarea la materialele cauzei penale a raportului de constatare medico-legală a soției Josanu-Macari Tudor, Colegiul penal a considerat că, instanța de fond nemotivat și neîntemeiat nu a dispus anexarea la materialele cauzei penale a acestui raport, dat fiind faptul că acest raport de constatare medico-legal ar fi putut confirma sau infirma poziția susținută de către partea vătămată precum că, *„inculpatul a urcat în mașină și a făcut manevra în spate, lovind-o pe soția sa, iar aceasta s-a lovit cu mîna de gard”*.

Totodată, instanța de fond urma să dea apreciere acestui raport în cuprinsul sentinței, să indice argumentele ce au stat la baza admiterii sau respingerii acestei probe.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, Colegiul penal a constatat că partea vătămată Macari Tudor a perceput real amenințarea inculpatului părții vătămate și s-au creat neliniște și temeri pentru viața și sănătatea sa în cazul în cazul punerii amenințării în executare. La fel, partea vătămată a perceput și apariția pericolului realizării amenințării care s-a manifestat prin modul de exprimare a amenințării, dar și prin faptul deținerii de către inculpat a pistolului care l-a îndreptat spre partea vătămată, precum și distanța relativ mică dintre inculpat și partea vătămată.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, instanța de apel a reținut că, în corespundere cu prevederile art. 7 Cod penal, (1) la aplicarea legii

penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, în privința inculpatului se reține circumstanța atenuantă - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, iar conform art. 77 Cod penal, careva circumstanțe agravante nu au fost reținute.

Instanța de apel a respins poziția acuzării privind aplicarea inculpatului a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, dat fiind faptul că, aceasta ar constitui o pedeapsă mult prea aspră pentru fapta săvârșită de inculpat și personalitatea acestuia, care a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, iar careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite, de aceea pedeapsa cu amendă în mărime de 250 unități convenționale este o pedeapsă echitabilă, de natură să asigure scopul pedepsei penale stabilit la art. 61 Cod penal.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar în care a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința instanței de fond.

În motivarea recursului a invocat că în instanța de apel a avut loc numai o ședință de judecată, unde formal au fost audiați inculpatul, partea vătămată și martorul acuzării care este soția pătimitului, însă nu s-a luat în considerație că învinuirea este bazată doar pe declarațiile lui Macari Tudor și Josan-Macari Natalia, care nu se confirmă prin alte probe.

Totodată, nu s-a dat apreciere juridică procesului-verbal de confruntare din 30.06.2014 între inculpat și martorul Josan-Macari Natalia, unde se confirmă că martorul nu a văzut pistolul, deoarece dînsa se afla în curtea casei, iar după gard nu se vede ce se petrece în drum.

Astfel, toate probele acuzării sunt bazate pe presupuneri care nu dovedesc vinovăția inculpatului.

6. Asupra recursurilor declarate procurorul a depus referință prin care s-au expus întru respingerea acestuia, deoarece concluzia instanței de apel este corectă și întemeiată, ce se bazează pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului*

declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lecturînd textul recursului reține că, de către recurent nu s-a invocat nici un temei de casare prevăzut la art.427 Cod de procedură penală, însă din textul acestuia se statuează că inculpatul pledează nevinovat solicitînd achitarea sa, temei ce se încadrează în pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul remarcă că, din textul recursului declarat rezultă de fapt dezacordul cu aprecierea probelor care denotă nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Se reține, că *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții de cît cea pe care materialul probator o susține.

Verificînd probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că nu se consideră vinovat de comiterea infracțiunii imputate, Colegiul o consideră ca neîntemeiată.

La acest capitol se remarcă că, sub aspectul situației de *“neîntrunire a elementelor infracțiunii”*, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale

infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal reține, că instanța de apel rejudecând cauza și verificând probele în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, casînd sentința instanței de fond.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul deciziei invocate în pct. 4.1 al prezentei decizii.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referirilor la nevinovăția sa, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul le însușește.

Referitor la argumentul recurentului precum că în instanța de apel a avut loc numai o ședință de judecată, unde formal au fost audiați inculpatul, partea vătămată și martorul acuzării care este soția pătimitului, însă nu s-a luat în considerație că învinuirea este bazată doar pe declarațiile lui Macari Tudor și Josan-Macari Natalia, care nu se confirmă prin alte probe, Colegiul penal îl consideră ca fiind neîntemeiat, deoarece la rejudecarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, iar conform procesului verbal al ședinței de judecată din 07.10.2015, inculpatul a considerat posibilă finisarea examinării cauzei fără a avea careva completări (f.d. 157), iar careva obiecții împotriva procesului verbal nu au fost înaintate de către participanții la proces.

De asemenea, Colegiul remarcă dezacordul inculpatului privind aprecierea incorectă de către instanța de apel a procesului-verbal de confruntare din 30.06.2014, între inculpat și martorul Josan-Macari Natalia, unde se confirmă că martorul nu a văzut pistolul, deoarece dînsa se afla în curtea casei, iar după gard nu se vede ce se petrece în drum. Însă, în cazul dat instanța de recurs precizează că conform aceluiași proces-verbal, martorul a auzit strigătele inculpatului precum că îl va împușca pe soțul său, ceea ce duce la apariția amenințării, iar prin „amenințare” se are în vedere acțiunea constituind o formă a violenței psihice, care presupune efectuarea de către făptuitor a unui act de natură să inspire victimei temere, care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrîngerii.

Prin urmare, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal se constituie din fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de *amenințare cu omor* ori

cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, circumstanțele săvârșirii infracțiunii: existența pericolului realizării acestei amenințări.

Astfel, Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpatului persistă elementele infracțiunii incriminate, iar nerecunoașterea vinovăției acestuia se interpretează ca fiind o eschivare de la răspunderea penală.

Mai mult ca atât, Colegiul remarcă că conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul deciziei invocate în pct. 4.1 al prezentei decizii.

Prin urmare, Colegiul precizează că instanța de apel la judecarea cauzei corect a ajuns la concluzia de casare a sentinței și a pus la baza soluției sale de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate probele administrate și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor, precum și materialele cauzei.

În același context, motivele aduse de recurent precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală.

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză.

Astfel, argumentele invocate de inculpat nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate. Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, declarat de inculpatul Cubis Alexandru, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 20 ianuarie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun